

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาเรื่องบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 แบ่งเป็น ผู้บริหาร 39 คน ครูผู้สอน 1,606 คน รวมทั้งสิ้น 1,645 คน จาก 39 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 แบ่งเป็น ผู้บริหาร 35 คน ครูผู้สอน 311 คน รวมทั้งสิ้น 346 คน จาก 39 โรงเรียน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 – 610) และดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ดังนี้

1. ศึกษาลักษณะประชากร

2. แบ่งประชากรข้าราชการครู ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 39 คน ครูผู้สอน 1,606 คน

3. สุ่มจำนวนผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยจับสลากแบบไม่ใส่กลับจะได้ดังนี้

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารโรงเรียน	39	35
ครูผู้สอน	1,606	311
รวม	1,645	346

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาร่างขึ้น มี 2 ตอน แต่ละตอนมีลักษณะ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ บทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 54 ข้อ ใน 6 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน การส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มบริหารงานการเงินและทรัพย์สิน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert. 1970 : 90-95) โดยแต่ละระดับที่คะแนนและความหมาย ดังนี้

- 5 มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 3 มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่น้อยที่สุด

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตามอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2553

2.2 กำหนดประเด็นที่จะสอบถามตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการสำนักงานเขต

2.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาที่กำหนด

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาความเหมาะสมในการใช้ภาษา

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะ

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วและผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

2.6.1 รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ชาตฐประชีวิน รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2.6.2 นายชาติ นาคเอี่ยม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

2.6.3 นายอายุติ เอี่ยมบาง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.6.4 นายองอาจ สุขแสงสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนจ่านกร้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.6.5 นายสมภพ ประเสริฐ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประชาสงเคราะห์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

โดยในแบบสอบถามสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิผู้ศึกษากำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อคำถามนั้นถามได้ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถามได้ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่

-1 หมายถึง เห็นว่าข้อคำถามไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

จากนั้นนำผลการพิจารณาคำนวณหาค่าเฉลี่ยตามสูตร

$$ICO = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นเป็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

2.7 พิจารณาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์และตัวแปรในการศึกษา (Index of congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC รายข้อมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ($IOC \geq 0.50$) ซึ่งถือว่าข้อนั้นๆ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ปรากฏว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, p. 161) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ คือ $\alpha = 0.89$

2.9 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วเสนอบริการที่ปรึกษา ตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามข้อมูล ประกอบการศึกษาค้นคว้า จากข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก
2. ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนต่างๆ ที่กำหนดเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล ด้วยตัวผู้ศึกษาเอง
3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนด้วยตนเองภายหลังจากวันที่ส่งไปแล้ว 2 สัปดาห์ ซึ่งผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามคืนมาจากสถานศึกษา จำนวน 35 แห่ง โดยแบ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 35 ฉบับ และครูผู้สอนจำนวน 303 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.68 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามหัวข้อ ต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับ โดยจะคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไว้ เพื่อการวิเคราะห์เท่านั้น

2. นำข้อมูลที่ได้กรอกลงในแบบกรอกข้อมูล (Coding Form)
3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ผลดังนี้
 - 3.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยใช้แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตาราง
 - 3.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต \bar{X} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ พิจารณาค่าเฉลี่ยตามระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 43)
 - ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.99 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา ปีการศึกษา 2553 โดยใช้การทดสอบแบบ (T-test Independent)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation))
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - ค่า (t-test Independent)